

**Пояснювальна записка
до проекту Постанови Верховної Ради України
"Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у
другому читанні та в цілому проекту Закону "Про Фонд часткового
гарантування кредитів у сільському господарстві" (р.№3205-2 від
25.05.2020р.)"**

**1. Обґрунтування необхідності, цілі та завдання прийняття проекту
Постанови**

04 листопада 2021 року Верховна Рада України ухвалила рішення про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві" (р.№3205-2 від 25.05.2020р.).

Розгляд цього законопроекту та ухвалення щодо нього рішення відбулося із порушеннями вимог Конституції України та Регламенту Верховної Ради України, а тому воно не може вважатися прийнятим відповідно до закону і підлягає скасуванню у передбачений цим Регламентом спосіб (стаття 48).

У висновку Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України зазначається, що окремі положення законопроекту **не відповідають Конституції, не узгоджуються із законами України, а також не враховують правової позиції Конституційного Суду України, висловленої у відповідних рішеннях.** Крім того, Головне юридичне управління підтримує позицію Головного науково-експертного управління, викладену у відповідному висновку, що **значна кількість важливих питань діяльності Фонду часткового гарантування кредитів у сільському господарстві у проекті не визначена належним чином, що може негативно відобразитися на його діяльності, а також створює корупційні ризики та ризики нецільового використання його коштів.**

Крім того, у висновку Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України звертається увага на таке.

- Всупереч принципу правової визначеності, який є невід'ємною складовою верховенства права та визнання України правовою державою (статті 1 та 8 Конституції України), **законопроект не визначає базових аспектів створення та функціонування Фонду, а саме його організаційно-правової форми, розміру статутного капіталу, порядку оформлення внесків учасників тощо.** При цьому, положення пункту 3 частини третьої статті 2, частини другої статті 3 законопроекту щодо визначення саме у статуті Фонду розміру його статутного капіталу не узгоджується з частиною першою статті 9 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», згідно з якою мінімальний розмір капіталу фінансових установ, необхідний для їх заснування, та загальні вимоги до регулятивного капіталу, що необхідний для їх функціонування, визначаються законами України з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг.

- Зауваження викликає не встановлення у законопроекті жодних вимог щодо потенційних учасників (юридичних осіб та міжнародних фінансових організацій), порядку їх відбору та приєднання. **Це створює як корупційні ризики, так і загрозу національній безпеці України, оскільки у законопроекті,**

наприклад, не передбачено заборону участі у Фонді юридичних осіб, в яких є частка держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або осіб, які перебувають під контролем таких юридичних осіб. Таку заборону пропонується застосовувати лише до юридичних осіб щодо гарантування виконання зобов'язань за кредитними договорами (пункт 1 частини другої статті 14 законопроекту).

- Звертають на себе увагу і положення законопроекту, які надають Загальним зборам учасників Фонду право визначати основні (стратегічні) напрями діяльності Фонду та цільову групу суб'єктів підприємництва, які мають право на гарантування виконання зобов'язань за кредитними договорами (пункти 3 та 5 частини першої статті 7, частина тринадцята статті 8, абзац п'ятий частини першої статті 14 законопроекту). Зазначені норми **не узгоджуються з** визначеною частиною першою статті 1 законопроекту **метою створення Фонду** – забезпечення підтримки суб'єктів мікропідприємництва, малого та середнього підприємництва, фізичних осіб – підприємців, що провадять діяльність у галузі сільського господарства, шляхом часткового гарантування виконання зобов'язань таких суб'єктів за кредитними договорами. **Ці положення містять корупційні чинники та створюють ризики нецільового використання коштів Фонду.**

Такі саме ризики несе у собі і **відсутність у законопроекті будь-яких обмежень стосовно "інвестування у фінансові активи"** відповідно до положення про політику інвестування у фінансові активи, затвердженого Радою Фонду (пункт 11 частини одинадцятої статті 8 законопроекту).

- Відповідно до пунктів 14, 15 та 17 частини одинадцятої статті 8 законопроекту встановлення критеріїв відбору зовнішнього аудитора Фонду, його призначення та розгляд висновків зовнішнього аудитора Фонду здійснюється Радою Фонду. Вбачається, що такий порядок, який передбачає відсутність будь-якого контролю, в тому числі з боку засновників та Національного банку України, за проведенням зовнішнього аудиту, **несе суттєві корупційні ризики та не сприятиме об'єктивній оцінці діяльності Фонду.** Положення законопроекту в цій частині суперечать, зокрема, статтям 12¹ та 12² Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», які вимагають від фінансових установ розкриття інформації щодо зовнішнього аудиту у складі звіту про корпоративне управління, а також статті 15 цього Закону, яка вимагає проведення аудиторських перевірок фінансових установ відповідно до вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

- Правова основа регулювання діяльності Фонду належним чином не визначена, при цьому допускаються довільні тлумачення правових норм нормативно-правових актів рівної сили.

Враховуючи вищевикладене, керуючись положеннями статті 48 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до яких рішення Верховної Ради можуть бути скасовані Верховною Радою до підписання відповідного акту Верховної Ради Головою Верховної Ради України, пропонується скасувати рішення Верховної Ради України від 04 листопада 2021 року про прийняття у

другому читанні та в цілому проекту Закону "Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві" (р.№3205-2 від 25.05.2020р.)" як таке, що прийняте з порушенням Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

2. Мета і завдання прийняття акта

Проект Постанови спрямований на скасування рішення Верховної Ради України про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві" (р.№3205-2 від 25.05.2020р.)".

3. Загальна характеристика і основні положення

Проектом пропонується скасувати рішення Верховної Ради України від 04 листопада 2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві" (р.№3205-2 від 25.05.2020р.)" як таке, що прийняте з порушенням Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативно-правовими актами в даній сфері правового регулювання є Конституція України, Регламент Верховної Ради України.

Реалізація проекту Постанови не потребує внесення змін до інших нормативно-правових актів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Постанови та її реалізація не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту акта

Прийняття Постанови дозволить скасувати рішення Верховної Ради України від 04 листопада 2021 року про прийняття у другому читанні та в цілому проекту Закону "Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві" (р.№3205-2 від 25.05.2020р.)" як таке, що прийняте з порушенням Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

Народний депутат України

Ю.В. Тимошенко

Народний депутат України

М.М. Цимбалюк

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Тимошенко Юлія Володимирівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EA922800F30C8F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 162д9/1-2021/342559 від 05.11.2021

699845